Teise, lõunapoolse, vähemate järvede rühma moodustavad kaks Krüüdneri järve (mõlemad ligikaudu 400 m pikad ja 180 m laiad, pindala kokku 5 ha, sügavus 4—5 m), Sulaoja paisjärved (millist põhjapoolne 600 m pikk ja 170 m lai, lõunapoolne aga tunduvalt vähem) ja mõned vähemad järvekesed kinkudevahelistes lohkudes. Kõik on endisel ajal moodustanud suuremaid veevälju, on nüüd aga suuremal või vähemal määral kinni kasvamas. Mitmed järved on hoopis kadunud, ja ainult soine kinnikasvanud lohk on selle tunnistajaks.

Põhjavesi asub vahelduvas sügavuses; kaevudes avaneb ta enamasti 5—8 m sügavusel. Kõige sügavam kaev on Vana-Kuuste valla Aadami talul — 35 m. Oru veerudes on rohkesti allikaid, millist laiemalt tuntud on Suure-Kambja mõisas palvemaja juures suurem allikas, väga külma ja rauamaigulise veega. Isegi kaugemast ümbruskonnast käidud sealt joogivett viimas.

Taimkate. Valdavam osa kihelkonna pinnast on kultuurtaimestute — põldude, niitude all. Need katavad enamasti kõrgemaid kohti, kuna lohkudes on niisked luhad ja sood. Kihelkonna põhjaosa kujutab enesest pisut lainjat põldude ala, mille ühtlast ulatust katkestavad ainult vähemad metsatukad ja Reola ning Tatra ürgorud, lamme katvate soiste luhtadega. Lõuna ja edela pool, kus reljeef vahelduvam, on põldude all peaasjalikult kinkude laed ning nõlvad, kuna lohkudes on niisked luhad lepa- ja pajupõõsastikuga, järvekesed ja ojad. Siin-seal katavad kinke vähemad metsatukad. See annab maastikule ka taimkatte suhtes kirju ja vahelduva ilme.

Laiemaid metsa-alasid on kihelkonnas vähe. Neid näeme kõige pealt liivase koosseisuga kõrgendikel. Nii katab Vooremäge tihe okasmets, 3 km pikk, 1.7 km lai, kus kasvavad läbisegi kuused ja männid. Metsa äärepoolseis osades, mäe jalal, on näha ka kaski, leppi, haabu ja vähemal hulgal teisigi lehtpuid. Kuiva liivase maapinna tõttu moodustavad alusmetsa peaasjalikult kanarbik, mustikad, palukad. Samalaadiline mets on ka Köstrimägedel. — Teine suurem metsa-ala (3.4 km pikk, 2.5 km lai) on Prangli ja Kambja laas kihelkonna keskosas, Vana-Prangli ja Aksi mõisa ning Söödi, Lombi ja Reinu talu vahel. Kitsam, umbes 1 km laiune metsariba levib Haaslava Tuigu metsamõisast lõuna poole kuni Vana-Kuuste mõisani. Kihelkonna lõunaosas on ainult üksikuid vähemaid metsatukki.

Puutaimestuina paistavad veel silma mõisate puiestikud, kuhu on koondunud peaasjalikult ehtsamad leht- ja okaspuude liigid, nagu pärn, vaher, kastan, tamm, lehtmänd jne.

Suuremad rohttaime-ühiskonnad vaheldumisi põõsastikuga on Reola ja Tatra ürgoru lammidel. Siin valitsevad peaasjalikult lõikheinastud, põõsastikuna esinevad pajud, kased ja lepad.

Samalaadiline taime-ühiskond katab kihelkonna idapiiril asuvat 4 km pikkust ja üle 1 km laiust Mõra sood.

Rikkalik veetaimestik leiab aset järvedes, iseäranis Pangodi järve lõunapoolseis sopes, Hurda- ja Mudajärves. Esimesest leiame kõige enam mitmesuguseid mändvetikate (*Chara*) ja penikeelte (*Potamo-*

Tartumaa, lk. 178